

Iestāde: Zemkopības ministrija

Struktūrvienība: Lauku attīstības atbalsta departaments, Lauku attīstības fondu atbalsta nodaļa

Dokumenta nosaukums: Metodika “Vienotās likmes finansējums Lauku attīstības projektu sagatavošanas un vispārējam izmaksām””

Sagatavoja: SIA “Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”

Apstiprināts:

Variants 1

Datums: 21.04.2021.

Lappuses:16

***Metodika “Vienotās likmes
finansējums Lauku attīstības projektu
sagatavošanas un vispārējam
izmaksām”***

Saturs

Izmantoto saīsinājumu saraksts	3
Tiesiskais regulējums	4
Ievads	7
1. Metodikas izstrādes mērķis	7
2. Vienkāršoto izmaksu būtība	8
3. Metodikas izstrādes process	9
3.1. Vienotās likmes aprēķins LAP apakšpasākumam M4.1 “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās”	9
3.2. Vienotās likmes aprēķins LAP apakšpasākumam M4.2 “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē” 12	
3.3. Vienotās likmes aprēķins LAP apakšpasākumam M4.3 “Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā”	13
3.4. Vienotās likmes aprēķins LAP apakšpasākumam M19.2 “Atbalsts darbību īstenošanai saskaņā ar SVVA stratēģiju”	14
4. Komerccarbības atbalsts ierobežojumi	15

Izmantoto saīsinājumu saraksts

Saīsinājums	Skaidrojums
EK	Eiropas Komisija
ES	Eiropas Savienība
ELFLA	Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai
FS	Finansējuma saņēmējs
MK	Ministru kabinets
KLP	Kopējā Lauksaimniecības politika
LAP 2014-2020	Latvijas Lauku attīstības programma 2014.-2020.gadam
M4.1.	Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās
M4.2.	Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē
M4.3.	Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā
M19.2.	Atbalsts darbību īstenošanai saskaņā ar SVVA stratēģiju
VA	ELFLA Vadošā iestāde – Zemkopības ministrija
LAD	Lauku atbalsta dienests

Tiesiskais regulējums

Saīsinājums	Normatīvais akts
Vispārējā regula Nr. 1303/2013	Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006
ELFLA regula Nr.1305/2013	Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1305/2013 (2013. gada 17. decembris) par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005
KLP finansēšanas, pārvaldības un uzraudzības regula Nr. 1306/2013	Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regula (ES) Nr. 1306/2013 par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību un Padomes Regulu (EEK) Nr. 352/78, (EK) Nr. 165/94, (EK) Nr. 2799/98, (EK) Nr. 814/2000, (EK) Nr. 1290/2005 un (EK) Nr. 485/2008 atcelšanu;
Komisijas deleģētā regula Nr. 480/2014	Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 480/2014 ar kuru papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1303/2013, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu
Īstenošanas regula Nr. 908/2014	Komisijas 2014. gada 6. augusta Īstenošanas regula (ES) Nr. 908/2014, ar ko paredz noteikumus par to, kā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1306/2013 piemēro attiecībā uz maksājumu aģentūrām un citām struktūrām, finanšu pārvaldību, grāmatojumu noskaidrošanu, noteikumiem par pārbaudēm, nodrošinājumu un pārredzamību (turpmāk – regula Nr. 908/2014);
Finanšu noteikumu regula Nr. 2018/1046	Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr.

	1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012
Komisijas regula Nr. 1408/2013	Komisijas regula Nr. 1408/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu <i>de minimis</i> atbalstam lauksaimniecības nozarē
Komisijas regula Nr.1407/2013	Komisijas regula Nr.1407/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu <i>de minimis</i> atbalstam
Komisijas regula Nr.651/2014	Komisijas regula (ES) Nr. 651/2014 ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (Dokuments attiecas uz EEZ)
Pārejas perioda regula Nr. 2020/2220	Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/2220 (2020. gada 23. decembris), ar ko nosaka dažus pārejas noteikumus atbalstam no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) 2021. un 2022. gadā un ar ko attiecībā uz līdzekļiem un piemērošanu 2021. un 2022. gadā groza Regulas (ES) Nr. 1305/2013, (ES) Nr. 1306/2013 un (ES) Nr. 1307/2013, un attiecībā uz līdzekļiem un šāda atbalsta sadalījumu 2021. un 2022. gadā groza Regulu (ES) Nr. 1308/2013
EK vienkāršoto izmaksu vadlīnijas	Eiropas Komisijas 2014.gada septembra vadlīnijas par vienkāršotajām izmaksām „Guidance on Simplified Cost Options (SCOs)” (EGESIF_14-0017)
FM vadlīnijas par vienkāršoto izmaksu izmantošanas iespējām	Finanšu ministrijas izstrādātās 2020.gada 19.augusta vadlīnijas Nr. 2.8. “Vadlīnijas par vienkāršoto izmaksu izmantošanas iespējām un to piemērošana ES fondu 2014.-2020. gada plānošanas periodā”
MK noteikumi Nr. 590	Ministru kabineta 2015. gada 13. oktobrī noteikumi Nr.590 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība lauku attīstībai apakšpasākumā "Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju”
MK noteikumi Nr. 598	Ministru kabineta 2014.gada 30.septembra noteikumi Nr.598 “Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību lauku un zivsaimniecības attīstībai 2014.–2020.gada plānošanas periodā”
MK noteikumi Nr. 599	Ministru kabineta 2014.gada 30.septembra noteikumi Nr.599 "Noteikumi par Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda, Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai, Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda, kā arī par valsts un Eiropas Savienības atbalsta lauksaimniecībai un lauku un zivsaimniecības attīstībai finansējuma administrēšanu 2014.–2020.gada plānošanas periodā”

MK noteikumi Nr. 600	Ministru kabineta 2014.gada 30.septembra noteikumi Nr.600 "Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu atklātu projektu konkursu veidā pasākumam "Ieguldījumi materiālajos aktīvos"
-----------------------------	---

Ievads

Metodika “Vienotas likmes finansējums Lauku attīstības projektu sagatavošanas un pārējām vispārējām izmaksām” sagatavošanu veic SIA “Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”. Izpilde deleģēta pamatojoties uz 2020.gada 25.novembra ELFLA Vadošās iestādes komitejas lēmumu Nr. 9.3-11e/2/L/2020.

Metodika ir saskaņota ar vadošo (VI) iestādi.

Metodika ir izstrādāta, lai izskaidrotu vienkāršoto izmaksu jēgu un būtību, kā arī noteiktu vienkāršoto izmaksu noteikšanas principus, lai tos piemērotu KLP pārejas perioda laikā 2021.-2022.gadā, LAP 2014-2020 pasākumu administrēšanā, veicinot efektīvāko ELFLA finanšu līdzekļu administrēšanu fondu vadības procesā un LAD kontroles funkciju nodrošināšanu.

Metodika ir izstrādāta, saskaņā ar Vispārējās regulas Nr. 1303/2013 67.panta 1.punkta d) apakšpunktu un 5.punkta a) apakšpunktu.

Vienkāršoto izmaksu metodika tiek izstrādāta ar mērķi vienkāršot LAP 2014-2020 projektu faktisko izmaksu uzskaiti, veicinot fokusēšanās maiņu no finanšu dokumentu pārbaudes **uz sasniegto rezultātu pārbaudi**, tādā veidā:

- samazinot Finansējuma saņēmēja (FS) administratīvo slogu projekta izmaksu uzskaitē un maksājuma pieprasījumu pamatojošās dokumentācijas sagatavošanai;
- samazinot LAD administratīvo slogu projektu izmaksu dokumentācijas pārbaudēs;
- samazinot kļūdu rašanās iespējas gan izmaksu pamatojošās dokumentācijas sagatavošanā, gan tās pārbaudē;
- veicinot LAP 2014-2020 finansējuma aprites ātrumu – samazināts laiks maksājumu pieprasījumu sagatavošanai, pārbaudei un lēmuma sagatavošanai par līdzfinansējuma apstiprināšanu;
- fokusējoties uz mērķa un rezultātu sasniegšanu, kas veicina efektīvāku finansējuma izlietojumu¹.

1. Metodikas izstrādes mērķis

Metodika izstrādāta vienotas izpratnes veicināšanai par vienotās likmes piemērošanu LAP 2014-2020 projektu sagatavošanas un pārējām vispārējām izmaksām (turpmāk – vienotā likme). Lai noteikt izmaksu vienotās likmes apmēru, tās aprēķinu, piemērojamos nosacījumus, sasniedzamos rezultātus un tās pamatošanu.

Vienotās likmes izmaksu attiecināšana un apmaksa FS balstās uz reāli notikušajām darbībām, līdz ar to LAD veic tikai reālo darbību pamatojošo dokumentu (piemēram, iesniegtais projekta pieteikums utml) pārbaudi un sasniegto plānoto projekta rezultātu. Projekta FS pienākums ir nodrošināt dokumentālus pierādījumus tam, ka ir īstenotas noteiktās darbības un ir sasniegts plānotais rezultāts.

¹ <https://www.esfondi.lv/upload/nr.-4.3.-metodika-par-netieso-izmaksu-vienotas-likmes-piemerosanu-projekta-izmaksu-atzisana-2014.-2020.gada-planosanas-period.pdf>

2. Vienkāršoto izmaksu būtība

Galvenā vienkāršoto izmaksu priekšrocība ir samazināts administratīvais slogs, jo ir vienkāršotas dokumentu kontroles prasības.

Šīs metodikas aprakstošā daļa balstīta uz vienotās likmes piemērošanu LAP 2014.-2020. projektu sagatavošanas un pārējām vispārējām izmaksām.

Vienotās likmes izmaksu aprēķini balstās uz sekojošiem principiem:

- a) **Iepriekš noteikti** – MK noteikumos jābūt noteiktiem nosacījumiem FS par katru darbību un noteiktai metodei, kas ir piemērojama konkrētās darbības izmaksu noteikšanai, t.i., jābūt skaidri noteiktām izmaksām vai projekta darbībām, kas paredzētas izmaksu vienkāršošanai, lai ievērotu principu, ka visiem FS ir skaidri definēti nosacījumi atbilstoši projekta īstenošanai.
- b) **Taisnīgi** – vienkāršoto izmaksu aprēķiniem jābalstās uz datiem par faktiskām/reālām izmaksām, proti, izmaksas nevar paredzēt pārmērīgi augstas vai zemas. Izvēloties piemērot konkrēto vienkāršoto izmaksu metodi, atbildībā institūcija ir jānodrošina savas izvēles pamatojums.
- c) **Objektīvi** – vienkāršoto izmaksu aprēķiniem jāpauž vienāda attieksme pret jebkuru FS vai projektu. Piemēram, nevar būt atšķirīgas likmes līdzvērtīgiem FS (*piemēram, juridiskais statuss, kapacitāte u.tml.*) vai projektiem un darbībām, kas rada nepamatotas priekšrocības konkrētam finansējuma saņēmēju lokam vai konkrēta veida projektiem.
- d) **Pārbaudāmi** – vienkāršoto izmaksu aprēķiniem jābūt dokumentāli pierādāmiem un pārbaudāmiem. Aprēķini var tikt veikti un pamatoti, izmantojot:
 - statistikas datus²
 - citu objektīvu informāciju vai ekspertu slēdzienus³;
 - vēsturiskos datus par līdzīgu darbību īstenošanu;
 - tirgus izpēti/cenu aptauju⁴;

Vispārējā regulā Nr. 1303/2013 nav paredzēti ierobežojumi attiecībā uz attiecināmo izmaksu pozīcijām, ko varētu izmantot vienotas likmes finansējuma gadījumā. Tomēr galvenajam vienotās likmes izmantošanas mērķim jābūt vienkāršošanai un kļūdu līmeņa mazināšanai.

Vienotās likmes gadījumā ir īstenota projekta darbība un sasniegts plānotais rezultāts – **projekta iesniegums darbības īstenošanai LAP 2014-2020 pasākuma ietvaros**. Līdz ar to vienotās likmes finansējumu var iekļaut maksājuma pieprasījumā tad, kad projekta darbība ir pabeigta, un to var pierādīt ar metodikā minēto (-iem) rezultātu pamatojošo dokumentu- ir iesniegts projekta iesniegums. Vienotās likmes finansējums ir konstants lielums, kas balstīts uz iepriekš noteiktu rezultātu, līdz ar to nevar tikt koriģēts atbilstoši projekta darbības procentuālajai izpildes pakāpei. Vienotās likmes finansējuma apjomam ir jābūt noteiktam *ex-ante* (pirms tam).

Vienotās likmes finansējums ir piemērojamas sekojošiem LAP 2014-2020 apakšpasākumiem:

² Centrālās statistikas pārvaldes, Lauku atbalsta dienesta oficiālos datus vai citus oficiālos statistikas datus. Izmantojot statistikas datus, jābūt atsaucei uz konkrēto statistikas veidu, nosaukumu un atrašanās vietu.

³ Ja izmaksu noteikšanā ir tikuši iesaistīti eksperti, tad VA par ekspertu izvēli, neitralitāti un kompetenci ir jāsaģlabā dokumentāli pierādījumi, piemēram, ekspertu CV un citi kompetenci apliecināšie dokumenti. Ekspertu darba procesam ir jābūt dokumentāli pierādāmam un pārbaudāmam, piemēram, ekspertu parakstīti izvērtēšanas protokoli.

⁴ Atkarībā no situācijas un vienkāršoto izmaksu objekta, ieteicams tirgus izpēti procesā aptaujāt vismaz 3 piegādātājus, jānodrošina tirgus izpēti procesa dokumentēšana, piemēram, saglabājot saņemtos piegādātāju cenu piedāvājumu e-pastus, bukletus, ekrānšāviņus (*screenshot*) no tīmekļa vietnēm u.c.

- M4.1 “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās”;
- M4.2. “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē”;
- M4.3 “Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā”;
- M19.2. “Atbalsts darbību īstenošanai saskaņā ar SVVA stratēģiju”;

divu veidu izmaksām:

- Projekta iesnieguma sagatavošanas izmaksas;
- vispārējās izmaksas, tajā skaitā arhitektu, inženieru un konsultantu honorāri, ekspertīzes, būvuzraudzības un autoruzraudzības pakalpojumu, juridisko pakalpojumu, tehniski ekonomisko pamatojumu, energoefektivitātes audita sagatavošanas izmaksas, kā arī izmaksas par nomas līguma reģistrāciju zemesgrāmatā, kuras ir tieši saistītas ar projekta sagatavošanu vai īstenošanu.

3. Metodikas izstrādes process

Metodikas izstrādes gaitā izmantoti dati no Lauku atbalsta dienesta (LAD) datu sistēmas par FS apstiprinātajos projektos norādītajam attiecināmajām izmaksām LAP 2014-2020 projektu sagatavošanai un vispārējām izmaksām. Izlases kopā iekļauta informācija par 10 449 projektiem.

Metodikas sagatavošanas procesā noteiktas divu veidu vienkāršotās izmaksas:

- 1) izmaksas projektu iesnieguma sagatavošanai.
- 2) vispārējās izmaksas, kā tai skaitā arhitektu, inženieru un konsultantu honorāri, izdevumi par uzmērīšanas darbiem pirms iekļaušanas meliorācijas kadastrā, ekspertīzes, būvuzraudzības un autoruzraudzības pakalpojumi, juridiskie pakalpojumi un tehniski ekonomiskie pamatojumi, patentu un licenču saņemšanas, kā arī energoefektivitātes audita sagatavošanas izmaksas) kuras ir tieši saistītas ar projekta sagatavošanu vai īstenošanu.

Datu grupējums metodikas aprēķinu veikšanai veikts nosakot investīciju veidu:

- a) iekārtu iegāde;
- b) būvniecības veikšana;
- c) jauktas investīcijas: iekārtu iegāde un būvniecības veikšana.

Aprēķinus izlases kopā iekļautā informācija grupēta nosakot:

- a) austākās un zemākās likmes projektu iesniegumu sagatavošanai un vispārējām izmaksām.
- b) nosakot vidējo likmi pa saimniecību grupām pēc attiecināmo izmaksu summas.

3.1. Vienotās likmes aprēķins LAP 2014-2020 apakšpasākumam M4.1 “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās”

Vienotās likmes aprēķins LAP 2014.-2020. pasākuma “Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās” ietvaros investīcijām līdz 2 miljoniem euro, ir atspoguļots 1. tabulā.

**Projekta sagatavošanas attiecināmo izmaksu vienotās likmes un maksimālās likmes summas
LAP 2014-2020 apakšpasākumā M4.1 "Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās"**

Projekta attiecināmo izmaksu apjoms, EUR	Projekta plānotās investīcijas			
	Iekārtas		Būvniecība/jauktā tipa projekti (iekārtu iegādes un būvniecības veikšana)	
	likme %	Maksimālā likmes summa, EUR	Likme %	Maksimālā likmes summa, EUR
No 700 001 līdz 2 000 000	x	x	0,5	4000
No 150 001 līdz 700 000	0,5	1500	1	3000
No 1 līdz 150 000	1	750	1,5	1500

Avots: LLKC aprēķini pēc LAD datiem

Projekta ietvaros iegādājoties iekārtas līdz 150 000 euro, vienkāršotā likme projekta sagatavošanas izmaksām ir 1% no attiecināmo izmaksu summas, bet nepārsniedz 750 euro. Attiecināmo izmaksu apjomam esot robežās no 150 001 līdz 70 0000 euro, vienkāršotā likme projekta sagatavošanas izmaksām ir 0.5% no attiecināmo izmaksu summas, bet nevar pārsniegt 1 500 euro.

Gadījumā ja, projekta ietvaros ir paredzēts veikt būvniecību līdz 150 000 euro, tad vienkāršotā likme projekta sagatavošanas izmaksām ir 1.5% no attiecināmo izmaksu summas, bet nevar pārsniegt 1 500 euro. Ja projekta būvniecības izmaksas ir robežās no 150 001 līdz 700 000 euro, tad vienkāršota likme projekta sagatavošanas izmaksām ir 1%, bet maksimālā likmes summa nepārsniedz 3000 euro. Ja būvniecības projekts ir no 700 001 līdz pat 2 mil. euro, tad vienkāršotās likmes, kuras tiek piemērotas projektu sagatavošanas izmaksām, ir 0.5% pie maksimālā likmes summas 4000 euro.

Piemēram:

Plānots iegādāties iekārtas ar kopējo vērtību 680 000 euro. Projekta sagatavošanas izmaksas projektam ir noteiktas 2 200 euro. Savukārt, **attiecināmo izmaksu summa** veidosies pēc sekojoša aprēķina:

Attiecināmās izmaksas projekta sagatavošanas izmaksām = projekta izmaksas*0.5%

➡ **nepārsniedzot 1500 EUR**

Šajā gadījumā attiecināmas projekta sagatavošanas izmaksas veido 1500 euro vērtībā, bet starpību 700 euro vērtībā sedz FS.

**Vispārējās projektu attiecināmo izmaksu vienotās likmes un maksimālās likmes summas LAP
2014-2020 apakšpasākumam M4.1 "Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās"**

Projekta attiecināmo izmaksu apjoms, EUR	Projekta plānotās investīcijas	
	Iekārtas/Būvniecība/ jauktas investīcijas	
	Likme %	Maksimālā likmes summa, EUR
No 700 001 līdz 2 000 000	0,5	10 000
No 150 001 līdz 700 000	1,5	5 000
No 1 līdz 150 000	3	2 500

Avots: LLKC aprēķini pēc LAD datiem

Realizējot būvniecības projektu, saskaņā ar metodiku ir noteiktas vienotas izmaksu likmes un maksimālās vispārējās projektu likmes summas. Ja projekta attiecināmo izmaksu summa ir līdz 150 000 euro, tad atbalsta likme veido 3%, bet likmes summa nevarēs pārsniegt 2 500 euro, ja projekta attiecināmajās izmaksās ir robežās no 150 001 – līdz 700 000 euro, tad izmaksu likme ir 1,5%, bet likmes summa nevar būt lielāka par 5 000 euro. Savukārt projektiem ar attiecināmo izmaksu summu no 700 001 euro līdz 2 milj. euro likme ir 0,5% nepārsniedzot izmaksu 10 000 euro.

Jānorāda, ka FS var izvēlēties attiecināt projekta sagatavošanas izmaksas un/vai vispārējās izmaksas, taču darbojas noteikti ierobežojumi uz kopējo vispārējo izmaksu apjomu (skatīt 3. tabulā)

**Projekta sagatavošanas un pārējās vispārējās projekta maksimālās likmes summas
LAP 2014-2020 apakšpasākumam M4.1 "Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās"**

Projekta attiecināmo izmaksu apjoms, EUR	Projekta plānotās investīcijas	
	Iekārtas	Būvniecība, jaukta tipa projekti (būvniecība/iekārtu iegāde)
	Maksimālā likmes summa, EUR	
No 700 001 līdz 2 000 000	x	12 000
No 150 001 līdz 700 000	1 500	8 000
No 1 līdz 150 000	750	4 000

Avots: LLKC aprēķini pēc LAD datiem

Piemēram:

Sagatavots būvniecības projekts ar kopējo attiecināmo izmaksu summu 750 000 euro, kurā ir attiecināmās izmaksas par projekta sagatavošanu 2000 euro un pārējās vispārējās izmaksas 13 000 euro. Kopējās sagatavošanas un vispārējās izmaksas šajā gadījumā sastāda 15 000 euro, taču projektā

kopējas projekta sagatavošanas un vispārējās maksimālā likmes summa ir 12 000, kā to paredz metodoloģijā noteiktais aprēķins. Pārējās izmaksas, 3000 euro, FS ir jāsedz no pašu līdzekļiem.

3.2. Vienotās likmes aprēķins LAP 2014-2020 apakšpasākumam M4.2 “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē”

4.tabula

Projekta sagatavošanas attiecināmo izmaksu vienotās likmes un maksimālās likmes summas

LAP apakšpasākumam M4.2 “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē”

Projekta investīcijas	Projekta plānotās investīcijas	Projekta attiecināmo izmaksu apjoms, EUR	Likme %	Maksimālā likmes summa, EUR
Iekārtas	No 150 001 līdz 3 000 000		1,5	5000
	No 1 līdz 150 000		1,5	1500
Būvniecība/jauktas investīcijas	No 700 001 līdz 3 000 000		0,5	5000
	No 1 līdz 700 000		1,5	4000

Avots: LLKC aprēķini pēc LAD datiem

Ja FS īsteno projektu LAP 2014-2020 apakšpasākumā “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē” iegādājoties iekārtas līdz 150 000 euro, vienkāršotā likme projekta sagatavošanas izmaksām ir 1.5% no attiecināmo izmaksu summas, nepārsniedzot maksimālo likmes summu 1 500 euro. Savukārt projekta attiecināmo izmaksu apjomam esot robežās no 150 001 euro līdz 700 000 euro, vienkāršotā likme projekta sagatavošanas izmaksām ir 1.5% no attiecināmo izmaksu summas, nepārsniedzot 5 000 euro.

Veicot būvniecību vienotās likmes, kuras tiek piemērotas projektu sagatavošanas izmaksām, ir 0.5%, ja attiecināmo izmaksu apjoms projektam ir no 700 001 līdz 3 000 000 euro, maksimālā likmes summa nepārsniedz 5 000 euro, 1.5% pie projekta attiecināmo izmaksu apjoma līdz 700 000 euro, maksimālā likmes summa nepārsniedz 4000 euro .

5.tabula

Projektu vispārējās attiecināmo izmaksu vienotās likmes un maksimālās likmes summas

LAP 2014-2020 apakšpasākumam M4.2 “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē”

Projekta attiecināmo izmaksu apjoms, EUR	Projekta plānotās investīcijas: būvniecība, jauktā tipa projekti (būvniecība un iekārtu iegāde)	
	Likme, %	Maksimālās likmes summa, EUR

No 700 001 līdz 3 000 000	2	50 000
No 1 līdz 700 000	4	16 000

Avots: LLKC aprēķini pēc LAD datiem

Ja projekta attiecināmo izmaksu summa ir līdz 700 000 euro, tad vispārējās attiecināmo izmaksu vienotā likme ir 4%, bet maksimālās likmes summa nevarēs pārsniegt 16 000 euro, gadījumā ja projekta attiecināmajās izmaksās ir robežās no 700 001 – līdz 3 000 000 euro, tad vienotā likme veido 2%, nepārsniedzot likmes summu 50 000 euro.

Noteikti ierobežojumi uz maksimālo projektu pārējo vispārējo izmaksu apjomu atspoguļoti 6.tabulā.

6.tabula

Maksimālās projekta sagatavošanas un vispārējo likmes summas

LAP apakšpasākumam M4.2 “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē”

Projekta attiecināmo izmaksu apjoms, EUR	Maksimālā likmes summa, EUR	
	Iekārtas	Būvniecība, jaukta tipa projekti (būvniecība/iekārtu iegāde)
No 1 līdz 150 000	1500	x
No 150 001 līdz 300 000	5000	x
No 1 līdz 700 000	x	20 000
No 700 001 līdz 3 000 000	x	55 000

Avots: LLKC aprēķini pēc LAD datiem

Maksimālā likmes summa gadījumos, kad FS izvēlas iegādāties iekārtas, ir sekojoša: projekta attiecināmo izmaksu apjomam nepārsniedzot 150 000 euro, ir attiecināmas vispārējās izmaksas 1500 euro apmērā, palielinoties projekta attiecināmo izmaksu apjomam no 150 001 euro līdz 3 000 000 euro, maksimālā attiecināmā vispārējo likmes summa ir 5000 euro,

Būvniecības projektiem maksimālās kopējās vispārējās likmes summa projektiem ar attiecināmo izmaksu apjomu līdz 700 000 euro ir 20 000 euro, bet projektiem ar attiecināmo izmaksu apjomu no 700 001 euro līdz 3 000 000 EUR – 55 000 euro.

3.3. Vienotās likmes aprēķins LAP 2014-2020 apakšpasākumam

M4.3 “Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā”

Vienotās likmes LAP 2014-2020 apakšpasākuma M4.3 “Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā” ietvaros ir piemērojamas fiziskām personām, lauku saimniecībām un pašvaldībām.

LAP 2014-2020 apakšpasākumā M4.3 “Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā” projektu sagatavošanas un pārejas vispārējās izmaksu likme un maksimālās likmes summas ir atspoguļotas 7. tabulā. 7.tabula

**Projekta sagatavošanas un vispārējo izmaksu vienotās likmes un maksimālās likmes summas
LAP 2014-2020 apakšpasākumā M4.3 “Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un
mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā”**

Projekta attiecināmo izmaksu apjoms	Projekta vispārējās izmaksas		Projekta sagatavošanas izmaksas		Maksimālās sagatavošanas un vispārējās likmes summas, EUR
	Likme %	Maksimālās likmes summa, EUR	Likme %	Maksimālās likmes summa, EUR	
No 300 000 līdz 700 000	4	8 500	0,5	1 500	10 000
No 150 001 līdz 300 000	4	7 000	0,5	1 500	8 500
No 1 līdz 150 000	4	6 000	1	750	6 750

Avots: LLKC aprēķini pēc LAD dati

Veicot ieguldījumus, saskaņā ar LAP apakšpasākumu M4.3. “Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā” vispārējo izmaksu vienotā likme, neatkarīgi no projektu attiecināmo izmaksu apjoma, veido 4%. Atšķirības ir vispārējo izmaksu maksimālajām likmes summu robežām. Ja projekta attiecināma izmaksu summa ir līdz 150 000 euro, tad maksimāli par vispārējām izmaksām tiks attiecināti līdz 6 000 euro, projektiem, kuriem attiecināmo izmaksu apjoms ir robežās no 150 001 līdz 300 000 euro – 7000 euro, bet no 300 001 līdz 700 000 euro - 8 500 euro.

Projekta sagatavošanas izmaksas ir atšķirīgas pa projektu attiecināmo izmaksu grupām. Gadījumā ja projekta attiecināmo izmaksu summa ir līdz 150 000 euro, tad projekta sagatavošanas izmaksu vienotā likme ir 1%, maksimāli var attiecināt likmes summu līdz 750 euro, no 150 001 līdz 300 000 euro, tad projekta sagatavošanas vienotā izmaksu likme ir 0,5%, maksimāli var attiecināt likmes summu līdz 1 500 euro, ja projekta attiecināmo izmaksu summa ir robežās no 300 001 līdz 700 000 euro, tad projekta sagatavošanas izmaksu vienotā likme ir 0,5%, savukārt maksimāli ir iespējams attiecināt 1 500 euro likmes summu.

**3.4. Vienotās likmes aprēķins LAP 2014-2020 apakšpasākumam M19.2
“Atbalsts darbību īstenošanai saskaņā ar SVVA stratēģiju”**

Veicot investīcijas iekārtās un/vai veicot būvniecības darbus LAP apakšpasākuma 19.2. “Atbalsts darbību īstenošanai saskaņā ar SVVA stratēģiju”, ietvaros vienotā likme projektu sagatavošanas izmaksām ir vienāda, abām apakšpasākuma aktivitātēm:

- “Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas” - M19.21
- “Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas” - M19.22

Projekta sagatavošanas un vispārējās attiecināmās izmaksu vienotās likmes, maksimālās likmes summas LAP 2014-2020 apakšpasākumam “Atbalsts darbību īstenošanai saskaņā ar SVVA stratēģiju”

Aktivitāte	Projekta attiecināmo izmaksu apjoms, EUR	Sagatavošanas izmaksas		Vispārējās izmaksas		Sagatavošanas un vispārējās maksimālās likmes summas, EUR
		Likme %	Maksimālās likmes summa, EUR	Likme, %	Maksimālās likmes summa, EUR	
M19.21	līdz 100 000	1,8	1300	3	3000	4300
M19.22	līdz 50 000	1,8	900	3	1500	2400

Avots: LLKC aprēķini pēc LAD datiem

LAP 2014-2020 apakšpasākumam 19.2. “Atbalsts darbību īstenošanai saskaņā ar SVVA stratēģiju”, vienotā likme projektu sagatavošanas izmaksām ir 1.8%, aktivitatē “Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas” nepārsniedzot maksimālo likmes summu 900 euro, savukārt aktivitatē “Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas” vienotā likme projektu sagatavošanas izmaksām arī veido 1.8%, bet nepārsniedzot maksimālo likmes summu 1300 euro.

Abās aktivitatēs vispārējām izmaksām attiecināmo izmaksu vienotā likme ir 3% , aktivitatē “Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas” nepārsniedzot maksimālo likmes summu 1 500 euro, savukārt aktivitatē “Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas” nepārsniedzot maksimālo likmes summu 3 000 euro.

4. Komercedarbības atbalsts ierobežojumi

LAP 2014.-2020. pasākumi un darbības, kas neietilpst Līguma 42. panta darbības jomā, uz kurām attiecas Regulas (ES) Nr. 1305/2013 81. panta 1. punkts.

Šī metodika attiecas uz LAP 2014.-2020 atbalsta pasākumiem kurus Eiropas Komisija atzinusi par saderīgiem ar kopējo tirgu un kuri ir izstrādāti atbilstoši Komisijas regulas Nr. 651/20145 vai Komisijas regulas Nr. 702/20146, vai atbalsta pasākumu piešķir saskaņā ar Komisijas regulas Nr.1407/2013 nosacījumiem:

- M 4 “Ieguldījumi fiziskajos aktīvos” (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 17. pants)
- M 4.2. “Atbalsts ieguldījumiem pārstrādē” (ārpus LESD I pielikuma produktiem) atbilstoši Komisijas regulas Nr. 651/2014 nosacījumiem.
- M 4.3. “Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā (mežsaimniecība)” atbilstoši Komisijas regulas Nr. 702/2014 nosacījumiem.
- M19 “Atbalsts LEADER vietējai attīstībai (SVVA — sabiedrības virzīta vietējā attīstība)” (Regulas (ES) Nr. 1303/2013 35. pants), M19.2. “Darbību īstenošana saskaņā ar SVVA stratēģiju”, saskaņā ar 2013.gada 18.decembra Komisijas Regulu Nr.1407/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107.un 108.panta piemērošanu *de minimis* atbalstam.

⁵ Komisijas 2014. gada 17. jūnija Regulas (ES) Nr. 651/2014, ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu.

⁶ Komisijas 2014. gada 25. jūnija Regulas (ES) Nr. 702/2014, ar kuru konkrētas atbalsta kategorijas lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu.

LAP 2014.-2020. pasākumi ir izstrādāti, ievērojot komercdarbības atbalstu regulējošos tiesību aktus, kas pamato komercdarbības atbalsta saderīgumu ar ES iekšējo tirgu⁷, kas nosaka, ka attiecināmās izmaksas ir jāpamato ar skaidriem, konkrētiem un aktuāliem dokumentāriem pierādījumiem. Projekta uzskaitē ir jāsniedz pierādījumi, ka projekta attiecināmās izmaksas ir atbilstošas konkrētajam komercdarbības atbalstu regulējošajam tiesību aktam, kas pamato komercdarbības atbalsta saderīgumu ar ES iekšējo tirgu. Atkarībā no konkrētā komercdarbības atbalsta mērķa, ES līmeņa komercdarbības atbalstu regulējošajās tiesību aktos ir identificētas konkrētas attiecināmās izmaksas.

Vienoto likmi var piemērot zemāk minētajos gadījumos pie noteiktajiem nosacījumiem:

1. Ja atbalsts tiek sniegts, piemērojot *de minimis*⁸ komercdarbības atbalsta regulējumu. *De minimis* EK regulas nosaka ierobežojumus attiecībā uz maksimālo robežlielumu, ko viens vienots uzņēmums var saņemt 3 gadu periodā atbilstoši Komisijas regulas Nr.1407/2013 3.panta 2.punktam, kas ierobežo attiecināmās izmaksas. Vienlaikus, gadījumos, ja plāno *de minimis* atbalstu kumulēt ar citu atbalstu attiecībā uz vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām tiek ievēroti Komisijas regulas Nr.1407/2013 5. panta nosacījumi.

2. Ja atbalsts tiek sniegts piemērojot Komisijas regulu Nr. 702/2014. Komisijas regula Nr. 702/2014 nosaka, ka atbalstu nepiešķir atbalsta saņēmējiem uz kuriem attiecas līdzekļu atgūšanas rīkojums, kas izdots saskaņā ar iepriekšēju Komisijas lēmumu, ar kuru atbalsts ir atzīts par nelikumīgu un nesaderīgu ar iekšējo tirgu, kā arī grūtībās nonākušiem uzņēmumiem. Jāievēro ir Komisijas regulas Nr. 702/2014 40. pantā noteiktās attiecināmās izmaksas un maksimāla atbalsta intensitāte. Ja atbalstu plānots kumulēt ar citu atbalstu par vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām tiek ievēroti Komisijas regulas Nr. 702/2014 8.panta nosacījumi.

3. Ja atbalsts tiek sniegts piemērojot Komisijas regulu Nr. 651/2014. Komisijas regula Nr. 651/2014 nosaka, ka atbalstu nepiešķir atbalsta saņēmējiem uz kuriem attiecas līdzekļu atgūšanas rīkojums, kas izdots saskaņā ar iepriekšēju Komisijas lēmumu, ar kuru atbalsts ir atzīts par nelikumīgu un nesaderīgu ar iekšējo tirgu, kā arī grūtībās nonākušiem uzņēmumiem. Jāievēro ir Komisijas regulas Nr. 651/2014 14 pantā noteiktās attiecināmās izmaksas un maksimāla atbalsta intensitāte. Ja atbalstu plānots kumulēt ar citu atbalstu par vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām tiek ievēroti Komisijas regulas Nr. 651/2014 8.panta nosacījumi.

⁷ Komisijas regulas Nr. 651/2014, i Komisijas regulas Nr. 702/2014, vai Komisijas regula Nr.1407/2013.

⁸ Komisijas regula Nr.1407/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam.